

**Lietuvos Respublikos  
finansų ministerijai**

2025 m. lapkričio 11 d. Nr. S-82

[finmin@finmin.lt](mailto:finmin@finmin.lt), kopija [kristina.vabinskaite@finmin.lt](mailto:kristina.vabinskaite@finmin.lt)

*Siunčiama el. paštu*

## **DĖL NUOMONĖS IR ĮŽVALGŲ APIE KRIPTOTURTO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ PASIRENGIMĄ VEIKTI PAGAL REGLAMENTĄ (ES) 2023/1114**

Atsakydami į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025 m. spalio 30 d. raštą Nr. 6K-25/5394, teikiame asociacijos „Fintech Hub LT“ (toliau – Asociacija) nuomonę ir įžvalgas.

### **1. Licencijavimo procesas ir sprendimai.**

Lietuvoje kriptoturto sektoriaus įmonės, atsakingai vertinančios savo veiklą ir reguliacinius reikalavimus, skyrė reikšmingus išteklius pasirengimui veikti pagal Reglamento (ES) 2023/1114 (toliau – MiCA reglamentas) nuostatas. Dalis jų aktyviai bendradarbiauja su Lietuvos banku licencijavimo proceso metu ir yra pasirengusios dirbti pagal naują reguliacinę sistemą. Asociacijos nariai – kriptoturto paslaugų teikėjai (toliau – KPT) – šiuo metu yra licencijavimo procese. Vadovaujantis [Lietuvos Respublikos kriptoturto rinkų įstatymo](#) (toliau – Įstatymas) nuostatomis, licencijas jie privalo gauti ne vėliau kaip iki šių metų gruodžio 31 d. Tikimasi, kad Lietuvos bankas išnagrinės paraiškas laiku ir pateiks sprendimus iki Įstatyme numatyto termino, tačiau dabartinė situacija kelia įstaigoms nemažai praktinių sunkumų. Pagal Įstatymo nuostatas, nuo 2026 m. sausio 1 d. įstaigos, kurios nebus gavusios licencijos, privalės stabdyti ar nutraukti savo veiklą. Tuo atveju, jei sprendimas dėl licencijos išdavimo būtų priimtas paskutinėmis metų dienomis, įstaigoms būtų itin sudėtinga, o kai kuriais atvejais – net neįmanoma – per tokį trumpą laiką tinkamai uždaryti veiklą, informuoti klientus ir sudaryti sąlygas jiems išsivesti lėšas. Lietuvos bankas viešai komunikuoja, kad įstaigos turėtų iš anksto informuoti klientus apie galimą veiklos nutraukimą, jei iki Įstatyme nustatyto termino nebus gauta licencija. Vis dėlto toks raginimas sukuria papildomą spaudimą verslui – įstaigai paskelbus apie galimą veiklos sustabdymą, ji rizikuoja prarasti didelę dalį klientų net tuo atveju, jei vėliau licencija būtų suteikta. Tokia situacija didina neapibrėžtumą rinkoje, kelia reputacinę riziką ir gali neigiamai paveikti Lietuvos, kaip patikimos ir inovatyvios finansinių paslaugų jurisdikcijos, įvaizdį.

Atsižvelgiant į tai, raginame užtikrinti, kad sprendimai dėl licencijų išdavimo bus priimti kuo skubiau, nelaukiant paskutinių gruodžio savaitėjų. Tai itin svarbu įmonėms, esančioms paskutiniame paraiškos vertinimo etape. Pagal Asociacijos narių pateiktą informaciją, paskutinis paraiškos turinio vertinimo etapas (patvirtinus dokumentų tinkamumą ir išsamumą), pagal MiCA reglamento 63 straipsnio 9 dalį turintis trukti 40 darbo dienų (su 20 darbo dienų pratęsimo galimybe), praktikoje šiuo metu trunka 60 – 90 dienų (nebaigtinis skaičius, kadangi sprendimai dar nepriimti). Atsižvelgiant į tai, kad praktinis paraiškų vertinimas užtrunka ilgai, neturėtų susidaryti situacijos, kai sprendimai dėl šiuo metu veikiančių įmonių ateities būtų priimami paskutinėmis artėjančio termino savaitėmis.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad dalis įmonių vis dar yra dokumentų tinkamumo arba išsamumo vertinimo etapuose ir dar nėra pasiekusios paskutinio – paraiškos turinio vertinimo – etapo. Dalis šių įmonių paraiškas pateikė laiku (pavyzdžiui, pirmasis teikimas buvo š. m. I ketv.), tačiau dėl įvairių priežasčių paraišką ir (arba) lydinčiuosius dokumentus turėjo ne kartą taisyti. Informuojame, kad praktikoje ir dokumentų išsamumo vertinimo terminas, turintis trukti 25 dienas, trunka ilgiau (arba kartojasi kelis kartus). Kyla klausimas dėl šių įmonių likimo. Asociacijos nuomone, tokioms įmonėms turėtų būti sudaryta galimybė teikti paslaugas iki tol, kol Lietuvos bankas priims galutinį sprendimą dėl licencijos, bet ne ilgiau kaip iki 2026 m. liepos 1 d. Pavyzdžiui, įmonėms, esančioms turinio išsamumo vertinimo etape, iki gruodžio 1 d. turėtų būti pateikta informacija, ar jos gali pereiti į paraiškos vertinimo etapą, ar ne. Jeigu jos gali pereiti, tuomet joms galėtų būti suteiktas ilgesnis pereinamasis laikotarpis. Jeigu įmonės iki šios datos negali pereiti į vertinimo etapą, joms turi būti pritaikytas šiuo metu galiojantis pereinamasis laikotarpis, o atnaujintas paraiškas jos turėtų teikti jau nevykdydamos aktyvios veiklos (taip pat, kad bet kuri kita veiklą

ketinanti vykdyti finansų įstaiga). Pabrėžiame, kad problema nėra pereinamojo laikotarpio pabaiga, esminė problema – išsitiesę terminai ir sprendimų trūkumas.

## 2. Klientų lėšų apsaugos reikalavimas.

MiCA reglamento 70 straipsnio 3 dalis numato, kad „Kriptoturto paslaugų teikėjai iki kitos darbo dienos, einančios po dienos, kai gaunamos lėšos, išskyrus e. pinigų žetonus, pabaigos visas tas kliento lėšas įneša į centrinį banką arba kredito įstaigą. Kriptoturto paslaugų teikėjai imasi visų būtinų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad klientų lėšos, išskyrus e. pinigų žetonus, kurios laikomos kredito įstaigoje arba centriniame banke, būtų laikomos sąskaitoje ar sąskaitose, kurią (-ias) galima aiškiai atskirti nuo sąskaitų, naudojamų kriptoturto paslaugų teikėjui priklausančioms lėšoms laikyti.“ Savo esme šis reikalavimas labai panašus į klientų lėšų apsaugos reikalavimus, taikomus elektroninių pinigų ir mokėjimo įstaigoms. Vis dėlto, Lietuvos bankas komunikuoja, kad KPT klientų lėšas turi apsaugoti ne per 48 valandas, o nedelsiant. Tai reiškia, kad jie visas iš klientų gautas lėšas nedelsdami turi pervesti į kredito įstaigoje atidarytą klientų lėšų apsaugai skirtą sąskaitą arba į sąskaitą elektroninių pinigų įstaigoje (toliau – EPI), kuri būtų atidaryta ne jų pačių, o jų klientų vardu. Pastarasis modelis, leidžiantis laikyti KPT klientų lėšas EPI tik kiekvienam klientui atidarant atskirą sąskaitą, nėra pritaikytas šio sektoriaus poreikiams – jis sukelia didelį operacinį sudėtingumą, dubliuotus KYC / AML procesus ir riboja KPT savarankiškumą priimant sprendimus dėl mokėjimų, nes EPI taiko savo rizikos valdymo taisykles. Be to, toks modelis didina sąnaudas, apsunkina migraciją tarp paslaugų teikėjų ir blogina klientų patirtį dėl papildomų patikrinimų, mokesčių bei lėtesnių operacijų. KPT klientų lėšų apsaugos modelis kredito įstaigose kelia kitų reikšmingų rizikų. Toks modelis daro KPT priklausomus nuo kelių bankų, kurių paslaugų spektras ribotas, o kainodara – aukšta. Dėl sustiprintos pervedimų priežiūros procedūrų gali daugėti užklausų klientams, vėluoti ar būti atmetami pervedimai, o tai neigiamai veiktų klientų patirtį ir pasitikėjimą. Ribotos bankinės paslaugos, sustiprintos priežiūros procedūros galėtų lemti klientų praradimą bei konkurencingumo mažėjimą rinkoje. Kadangi šis reikalavimas buvo įtrauktas jau licencijavimo proceso metu, dauguma KPT susiduria su sunkumais rasti kredito įstaigą, sutinkančią priimti KPT klientų tiesioginius mokėjimus. Net ir tokią kredito įstaigą radus, klientų, šiuo atveju KPT, priėmimo procesas (*angl. onboarding*) trunka iki pusės metų ar ilgiau, o pereinamasis laikotarpis sparčiai artėja prie pabaigos. Lietuvos banko konservatyvi interpretacija remiasi vartotojų apsaugos ir priežiūros įgaliojimų principais – suprantame, kad šis reikalavimas yra kildinamas dėl praecityje pasitaikiusio vieno ar kelių konkrečių atvejų, kur pasireiškė nemokumo rizika. Vis dėlto, manome, kad vienas ar keli atvejai nėra pakankamas pagrindas priimti sprendimus apie visą sektorių ir nukrypti nuo tiesiogiai taikomų MiCA reglamento nuostatų nacionaliniu mastu.

Apibendrinant, nors Lietuvos kriptoturto sektoriaus įmonės aktyviai rengėsi MiCA reglamento įgyvendinimui, griežtesni nei MiCA reikalavimai klientų lėšų apsaugai ir neaiškūs arba praktikoje išsitiesiantys licencijavimo terminai apsunkina verslo planavimą ir mažina Lietuvos konkurencingumą. Manome, kad išsprendus šiuos iššūkius bus užtikrintas sklandesnis perėjimas prie MiCA reguliavimo.

Administracijos direktorė

Greta Ranonytė

Vaida Ražanauskė, [vaida@fintechhub.lt](mailto:vaida@fintechhub.lt), +37062053502